

Rocznik Gdański

GDAŃSKIEGO TOWARZYSTWA
NAUKOWEGO

TOM
LXXXIV

Rocznik Gdański

2024

GDAŃSKIEGO TOWARZYSTWA
NAUKOWEGO

TOM
LXXXIV

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2024

Rada Naukowa

Józef Borzyszkowski (przewodniczący), Marcin Hintz, Henryka Ilgiewicz, Grażyna Kozaczka,
Peter Oliver Loew, Beata Możejko, Krzysztof Nawratek, Cezary Obracht-Prondzyński,
Miloš Řezník, Alicja Sadownik, Grzegorz Szamocki, Leonid O. Zashkilniak

Redakcja

Maria Mendel (Redaktor Naczelna), Agnieszka Pawłowska-Kubik (Zastępca Redaktor Naczelnej),
Marcin Boryczko (Sekretarz)

Redaktor Naukowy tomu
Agnieszka Pawłowska-Kubik

Recenzenci

Maciej Bakun, Maksymilian Chutorzański, Zbigniew Cywiński, Jan Daniluk,
Dorota Folga-Januszewska, Monika Humeniuk, Jędrzej Janicki, Maciej Jońca,
Agnieszka Jurczyńska-Kłosok, Ewa Kido, Aneta Kwiatkowska, Wiesław Macierzyński,
Tomasz Maliszewski, Mirosława Nowak-Dziemianowicz, Iwona Pietkiewicz, Marta Skwirowska,
Anna Wasilewska, Paulina Witkowska

Adres Redakcji

Gdańskie Towarzystwo Naukowe
ul. Grodzka 12, 80-841 Gdańsk

Adres do korespondencji

ul. Kładki 24, p. 43, 80-819 Gdańsk
e-mail: RedakcjaRG@gtm.cba.pl, biuro@gtm.gda.pl
www.rocznikgdanski.gtm.cba.pl
www.czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/rocznikgdanski

Redaktor Wydawnictwa

Anna Roman

Koncepcja graficzna okładki i stron tytułowych

Karolina Johnson

Projekt okładki i stron tytułowych

Studio Spectro

Skład i łamanie

PRACOWNIA

Publikacja sfinansowana ze środków Gdańskiego Towarzystwa Naukowego

© Copyright by Gdańskie Towarzystwo Naukowe

Uniwersytet Gdański

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISSN 0080-3456

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa
wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

SPIS TREŚCI

Słowo od redaktorki tomu (<i>Agnieszka Pawłowska-Kubik</i>)	9
Editorial (<i>Agnieszka Pawłowska-Kubik</i>)	15

ARTYKUŁY

Marcin Tulibacki, O grafice reklamowej w Gdańsku drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Wizualne aspekty wybranych reklam publikowanych w miejskich księgach adresowych	23
Magdalena Michalik, Centralizacja zbiorów w okresie PRL w kontekście sporu pomiędzy Bazyliką Najświętszej Marii Panny w Gdańsku a Muzeum Narodowym w Warszawie	56
Agnieszka Leszczyńska-Mieczkowska, Gdańskie Horyzonty w kontekście japońskiej koncepcji pustki.	91
Tomasz Snarski, Rzeźba <i>Temida w węglu</i> jako źródło filozoficznoprawnej refleksji nad sprawiedliwością. Studium przypadku z estetyki prawa	113
Joanna Ginter, <i>Gdańsk Jasień</i> czy <i>Gdańsk-Jasień</i> , z <i>Osowej</i> czy z <i>Osowy</i> , na <i>Kokoszkach</i> czy w <i>Kokoszkach</i> ? Problemy ortograficzne, fleksyjne i składniowe w zakresie nazw gdańskich dzielnic.	130
Artur Jendrzejewski, Bartosz Gondek, Okoliczności śmiertelnego wypadku por. Edmunda Grunwalda z 2 czerwca 1929 r. w międzywojennym Gdańsku	145
Danuta Drywa, Pamięć w rzeczach z KL Stutthof. Walka z polskością na Pomorzu Gdańskim – głównym celem polityki narodowościowej Alberta Forstera	161
Maria Mendel, Pamięciorecz. Perspektywa myśli o materii i świecie nie(tylko)ludzkim.	184

REFLEKSJE, WSPOMNIENIA, ROZMOWY

Wiesław Theiss, Cebula i chleb. Listy z KL Stutthof	203
Anna Meier-Osiński, Przemówienie inaugurujące wystawę <i>#StolenMemory</i> w Uniwersytecie Gdańskim, 24 września 2024 roku	209
Zbigniew Cywiński, Jeszcze jeden pomorski projekt II Rzeczypospolitej	212
Zbigniew Cywiński, <i>Hominem Quaero</i> . Rozważania o wielobiegunowym obrazie duszy człowieka i natury świata	219
Zbigniew Cywiński, Wichrzenia Smętka, czyli uzupełnienie dodatkowego głosu w dyskusji z roku 2023	231
Zapis seminarium „Solidarność, teraz!”, Gdańsk, 28 listopada 2024 roku (<i>Maria Mendel</i>)	237

MATERIAŁY

Józef Żerko, Roman Stanisław Segit (17 listopada 1927 Motycz – 1 maja 2012 Gdynia) – nauczyciel, reformator, naukowiec	277
Józef Żerko, Rita Grochocińska z d. Łosińska (30 listopada 1941 Grabowo, pow. Bytów – 28 sierpnia 2011 Sopot)	291

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

Relacja z wystawy <i>#StolenMemory</i> oraz konferencji „Pamięć i rzecz. Refleksje w 85. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej” (<i>Piotr Patalas</i>)	307
Tak świętują żeglarze! Obchody 100-lecia Yacht Klubu Polskiego Gdynia (<i>Agnieszka Pawłowska-Kubik</i>)	310

IN MEMORIAM

Informacja o członkach Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, którzy odeszli w 2024 roku	317
Noty o Autorach	319